

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

СОВЕТ ЕВЛАШТАУСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422075, Республика Татарстан, Сабинский район,
с. Евлаштау, ул.III. Барисева, 23
тел. (84362) 46-8-49

e-mail: Evlash.Sab@tatar.ru

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ЯВЛАШТАУ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

422075, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Явлаштау авылы, III. Барисев урамы, 23 нис йорт
тел. (84362) 46-8-49

РЕШЕНИЕ
08.11.2021

КАРАР
№24

Татарстан Республикасы Саба муниципаль
районы Явлаштау авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турындагы Нигезләмәне
раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 06.10.2003 елның №131-ФЗ Федераль законның 14 статьясындагы 1
өлешенең 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм
муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның № 248-ФЗ Федераль закон,
Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Явлаштау авыл жирлеге
Уставына таянып, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Явлаштау
авыл жирлеге Советы

карап қылды:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Явлаштау авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы
Нигезләмәне раслау (кушымта итеп бирелә).

2. Әлеге карап, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Явлаштау
авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль
турындагы Нигезләмәнең 5 бүлегендәге нигезләмәләреннән тыш, аның рәсми
басылып чыккан көнненнән дә соңга калмычча, 2022 елның 1 мартыннан да соңға
калмычча үз көченә керә.

3. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Явлаштау авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы
Нигезләмәнең 5 бүлегендәге нигезләмәләр 2022 елның 1 мартыннан үз көченә керә.

4. Әлеге каарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматлар
турындагы рәсми порталында мәгълүмати-телекоммуникацион “Интернет”
челтәрендә <http://pravo.tatarstan.ru>, Татарстан Республикасы Саба муниципаль
районы Явлаштау авыл жирлеге рәсми сайтында <http://saby.tatarstan.ru/rus/evlashtay>
адреслары буенча урнаштырырга.

5. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотам.

Явлаштау авыл
жирлеге башлыгы

Р.Х.Нуриев

Расланган
Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Явлаштау авыл
жирлеге Советының 2021 елның 08
ноябрендә 24 номерлы карап белән

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Явлаштау авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль
контроль турында Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Өлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Явлаштау авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба – төзекләндерү өлкәсендә контроль).

1.2. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Явлаштау авыл жирлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен (алга таба – төзекләндерү кагыйдәләре), инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең инвалидлар өчен үтәмлелеген тәэммин итүгә карата таләпләрне (алга таба – мәжбүри таләпләр) үтәү төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә Контроль Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Явлаштау авыл жирлеге Башкарма комитеты (алга таба – администрация) тарафыннан башкарыла.

1.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар – Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Явлаштау авыл жирлеге Башлыгы (алга таба-контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар). Администрациянең күрсәтелгән вазыйфаи затларының вазыйфаи вазыйфаларына, аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә, төзекләндерү өлкәсендә контроль буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру керә.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон һәм башка Федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия һәм җаваплылыкка ия.

1.5. Төзекләндерү өлкәсендә контроль, профилактик чараплар, контроль чараплар оештыру һәм үткәрү белән бәйле мәнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 елның №131-ФЗ Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Администрация үз эченә алган төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне контрольдә tota:

- 1) якын-тирә территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;
- 2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:
  - халыкның аз хәрәкәтләнүче тәркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт күрсәту объектларына ирекле үтеп керүенә комачауламый торган киртәләрне урнаштыру буенча;;

- торак булмаган биналарның, төзелмәләрнен, корылмаларның, башка диварларның, корылмаларның, шулай ук төзекләндерүнен һәм жәмәгать урыннарының башка элементларының фасадларын карап тоту буенча ; ;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәkle мәғълүматны үз зченә алган маxсус билгеләрне, язуарны карап тоту буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибе нигезендә бирелә торган жир эшләрен башкаруга рәхсәтнамә нигезендә жир эшләрен башкару буенча;

- биналарга һәм аларга керү юлларына ирекле үтеп керүне, шулай ук ишегалларына ирекле керү юлларын тәэммин итү, жәяүлеләр иминлеген һәм жәяүлеләрнен, шул исәптән Инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренен, жир эшләрен башкару чорында, иминлеген тәэммин итү буенча ; ;

- транспорт чарапарын газонда яки башка яшелләндерелгән яки рекреацион территориядә урнаштыру, төзекләндерү кагыйдәләре белән чикләнгән транспорт чарапарын урнаштыру, шулай ук аларны эксплуатацияләү, хезмәт күрсәту яки ремонтлау вакытында, йөкләр ташканда яки төzelеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яки яшерү булмау аркасында)транспорт чарапарыннан гомуми файдалану территориияләрен пычратуга юл куймау турында;

3) Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Явлаштау авыл жирлеге территорииясен (алга таба – текст буенча-авыл жирлеге) чистарту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның тубәләрен, бозларын һәм боз сөнгеләрен чистарту буенча чарапар үткәруне контролльдә тотуны да кертеп;

4) жәйге чорда жирлек территорииясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы һәм чуп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләрне дә кертеп;

5) маxсус янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызлығының естәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территориияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел үсентеләрне утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агач һәм куакларны кису (сүту), бура билеты һәм (яки) агач һәм куакларны күчереп утыртуга рәхсәтнамә нигезендә утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кису билеты, күчереп утыртуга рәхсәт) төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән очракларда төзекләндерелергә тиеш булса;

8) каты коммуналь калдыкларны жыю буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны урамда йөрту буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территориияләрдә һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә каралган башка төрләрдә авыл хужалығы хайваннарын һәм кошларын көтүгә юл куймау турында таләпләр.

1.7. Администрация вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләрнен үтәлешен контролльдә тота.

1.8. Төзекләндерү элементлары астында хәзерге хәлдә декоратив, техник, планировка, конструктив жайламалар, яшелләндерү элементлары, төрле жиһазлар һәм бизәлеш элементлары, шул исәптән биналар, корылмалар, Корылмалар фасадлары, кече архитектура формалары, капиталь булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәғълүмат щитлары һәм территорияне төзекләндерүнен состав өлешиләре буларак кулланыла торган күрсәткечләр аңлашыла.

1.9. Төзекләндеру объектлары астында хәзерге хәлдә төзекләндеру эшләре алып барыла торган төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр, шул исәптән төзекләндеру эшләре алып барыла торган территорияләр анлашыла:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданнарның бакчачылық, яшелчәчелек коммерцияле булмаган берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, спусклар, тракторлар, тупиклар, урамнар, шосселар);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;

5) хайваннар өчен мәйданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Коймалар астында капкалар, калиткалар, шлагбаумнар, шул исәптән автоматик коймалар һәм декоратив коймалар (коймалар) чын хәлдә анлана.

1.10. Төзекләндеру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда бәяләү һәм рисклар белән идарә итү системасы кулланылмый.

2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын кисәтү.

2.1. Администрация төзекләндеру өлкәсендә, шул исәптән профилактик чараплар үткәрү юлы белән дә, контрольлек итә.

2.2. Профилактик чараплар администрация тарафыннан контрольдә тотылучы затларның мәжбүри таләпләрне намус белән үтәвен стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контрольдә тотучы затларга житкерү, аларны үтәү алымнарына житкерү максатларында гамәлгә ашырыла.

2.3. Төзекләндеру өлкәсендә контрольне тормышка ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чараплар үткәрү контроллье чараплар үткәругә карата ёстенлекле булып тора.

2.4. Профилактик чараплар Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә расланган закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычларын профилактикалау программысы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программында каралмаган профилактик чараплар үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чараплар үткәргендә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркыныч тудыруы яки мондый зыян (зыян) китерелүе ачыкланса, төзекләндеру өлкәсендә контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат, контроль чараплар үткәрү түрүнда Карап кабул итү өчен, бу хакта кичекмәстән жирлек башлыгына мәгълүмат жибәрә.

2.5. Төзекләндеру өлкәсендә администрация тарафыннан тубәндәге профилактик чараплар үткәрелергә мөмкин:

1) мәгълүмат бирү;

2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;

3) кисәтү игълан итү;

4) консультация бирү;

5) профилактик визит.

2.6. Мәжбүри таләплөрне үтәу мәсьәләлөре буенча администрация тарафынан «Интернет» мәғълүмат-телекоммуникация чөлтөрендөгө (алға таба – жирлекнәң рәсми сайты) тиешле мәғълүматларны контролъ эшчәнлегенә багышланган маҳсус бүлктә (маҳсус бүлеккә), массакүләм мәғълүмат чарапарында, дәүләт мәғълүмат системаларында контролъдә тотылуучы затларның шәхси кабинетлары аша (алар булганда) һәм башка рәвешләрдә хәл итепергә тиеш.

Администрация жирлекнәң рәсми сайтында контролъ эшчәнлегенә багышланган маҳсус бүлктә «Россия Федерациясенде дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контролъ турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль законның 46 статьясындагы З өлешендә карапан белешмәләр урнаштырырга һәм аларга ярдәм итәргә бурычлы.

2.7. Хокук куллану практикасын гомумиләштеру администрация тарафынан үткәрелгән контролъ чарапар һәм аларның нәтижәләре турында мәғълүматларны жыю һәм анализлау юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контрольгә алырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафынан хокук куллану практикасын гомумиләштеру нәтижәләре буенча ел саен хакимият башлыгы кул куйган Администрация боерыгы белән расланган тәзекләндеру өлкәсендә контролъне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштеру нәтижәләрен үз эченә алган доклад өзөрләнә. Әлеле доклад, хисап елыннан соң килүче елның 1 июленә кадәр, администрациянәң рәсми сайтында контролъ эшчәнлеккә багышланган маҳсус бүлктә урнаштырыла.

2.8. Мәжбүри таләплөрне бозуга юл куймау турында кисәту һәм мәжбүри таләплөрне үтәүне тәэмим итү буенча чарапар күрү тәкъдиме, администрациядә мәжбүри таләплөрне бозулар яки мәжбүри таләплөрне бозу билгеләре турында белешмәләр булган очракта һәм (яки) мәжбүри таләплөрне бозу закон тарафынан саклана торган кыйыммәтләргә зыян (зыян) китергән яисә закон тарафынан саклана торган кыйыммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы тудырган очракта, контролълек итүче затка игълан итәлә. Кисәтуләр авыл жирлеге башлыгы тарафынан әлеле мәғълүматларны алган көннән соң 30 көннән дә соңга калмычка игълан итәлә (имзалана). Кисәту язма рәвештә яисә электрон документ рәвешенде рәсмиләштерелә һәм контролъдә тотучы зат адресына жибәрелә.

Мәжбүри таләплөрне бозуга юл куймау турында кисәту Россия Федерациясе Икътисадый үсес министрлыгының 31.03.2021 елның №151 «контроль (кузәтчелек) органы тарафынан кулланыла торган документларның типик рәвешләре турында» боерыгы белән расланган форма нигезендә рәсмиләштерелә.

Мәжбүри таләплөрне бозуга юл куймау турында игълан итепергән кисәтуләр теркәү номеры бирелгән кисәтуләрне исәпкә алу журналында теркәлә.

Администрация тарафынан мәжбүри таләплөрне бозуга юл күелмау турында кисәту игълан итепергә очракта, контролълек итүче зат күрсәтелгән кисәтугә карата каршы кисәту бирергә хокуклы. Кисәтугә карата каршы көрәш администрация тарафынан алынганнын соң 30 көн эчендә карала. Каршылыкларны карау нәтижәсендә контролъдә тотучы затка язмача яки электрон документ формасында жавап жибәрелә. Каршылык белән килешмәгән очракта жавапта тиешле нигезләмәләр күрсәтелә.

2.9. Контрольлек итүче затларга консультация бирү телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул итү яки профилактик чарапар, контролъ чарапар үткәрү барышында контролъдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафынан гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхси кабул итү авыл жирлеге башлыгы һәм (яки) контролъдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафынан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү ечен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәғълүмат жирлекнәң рәсми сайтында контролъ эшчәнлегенә багышланган маҳсус бүлктә урнаштырыла.

Консультация телдән яки язма формада тубәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла::

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чарапарны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) контрольгә алырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү тәртибе;
- 4) мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү администрация тарафыннан контроль чарапар кысаларында гамәлгә ашырыла.

Контрольдә тотучы затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданнарның җыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.10. Язма рәвештә консультация контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан тубәндәге очракларда гамәлгә ашырыла:

- 1) контрольлек итүче зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача жавап бирү турында язма запрос тәкъдим ителде;
- 2) вакытында консультацияләр бирү телдән бирергә жавап бирелгән сорауларга жавап бирү мөмкин түгел;
- 3) куелган сорауларга жавап ёстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

Консультация бирүне гамәлгә ашырганда контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә керү мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген үтәргә тиеш.

Консультация бирү барышында конкрет контроль чарасына, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затларның карапларына һәм (яки) гамәлләрен, контроль чарада катнашучыларның башка гамәлләрен бәяләгән мәгълүмат, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижәләрен үз эченә алган мәгълүмат бирелә алмый.

Консультация барышында консультация бирергә вәкаләтле вазифаи затка билгеле булган мәгълүмат, мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотучы затны бәяләү максатларында, администрация тарафыннан кулланыла алмый.

Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Администрациягә контрольлек итүче затларның һәм аларның вәкилләренең биш һәм аннан күбрәк мәрәжәгатьләре кергән очракта, консультация администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлек урнаштыру, авыл жирлеге башлыгы яки вазыйфаи зат күл күйган язма аңлатма бирү юлы белән башкарыла.

2.11. Профилактик визит контрольдә тотылучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә яисә видео-конференц-элемтәдән файдалану юлы белән үткәрелә.

Профилактик визит барышында контрольлек итүче зат үз эшчәнлегенә карата яисә аңа караган контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр турында хәбәр итә.

Профилактик визит барышында контрольлек итүче затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Профилактика визиты барышында контрольлек итүче зат тарафыннан алынган аңлатмалар тәкъдим итү характеристына ия.

3. Контроль чарапар һәм контроль гамәлләр башкару.

3.1. Төзекләндеру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда администрация тарафыннан әлеге чарапар кысаларында түбәндәге контроль чарапарның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәге төрләре үткәрелергә мәмкин:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотучы затның (аның филиалларының, Вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләрнен) урнашу (эшчәнлек алыш бару)урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, документлар таләп иту юлы белән), язма аңлатмалар, инструменталь тикшеру аша);

2)рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

3)документтар тикшерү (язмача аңлатмалар алу, Документлар истребованиясе, экспертиза аша);

4)кучмә тикшерү (тикшерү, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең (төзекләндеру өлкәсендә контроль объектлары турында белешмәләр жыю һәм анализлау юлы белән), шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында көргөн мәгълүматларны, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындағы мәгълүматларны, «Интернет» чөлтәреннән, башка һәркем өчен мәмкин булган мәгълүматларны, шулай ук автомат режимда эшләүче хокук бозуларны теркәүнең техник чарапарын кулланып алынган белешмәләрне, шулай ук фото-тешерү функциясе булган хокук бозуларны теркәүнең техник чарапарын кулланып алынган мәгълүматларны күзәту.- - кино төшерү, видеоязмалар;;

6) күчмә тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәту һәм күчмә тикшерү администрация тарафыннан контрольдә тотучы затлар белән бәйләнешсез үткәрелә.

3.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пунктындағы 1-4 пунктчаларында курсәтелгән контроль чарапар планнан тыш чарапар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чарапар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мәмкин.

3.4. Контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек иту белән үткәрелә торган контроль чарапар үткәрю өчен нигез булып тора:

1) администрациядә гражданнар һәм оешмалардан, дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чарапарыннан килгән мәгълүмatta зыян (зыян) китерү куркынычы турында яисә зыян китерү куркынычы турында, шулай ук контроль чарапар уздыру нәтиҗәсендә, үзара бәйләнешсез контроль чарапарны да кертеп, мондый белешмәләрне алу, шул исәптән контроль чарапарны да кертеп, контроль чарапар үткәрю нәтиҗәсендә, шул исәптән башка контрольлек итүче затларга карата үткәрелә торган контроль;

2) Россия Федерациисе Президенты курсәтмәсе, Россия Федерациисе Хөкүмәтенең конкрет контрольләнүче затларга карата контроль чарапар үткәрю турында курсәтмәсе;

3) прокуратура органнарына көргөн материаллар һәм мәрәҗәгатьләр буенча законнарың үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең үтәлешенә күзәтчелек иту кысаларында контроль чара үткәрю турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу очракларын бетерү турында курсәтмәнең үтәлу срогы чыккач – контрольлек итүче зат тарафыннан бирелгән

күрсәтмә белән бирелгән документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки бирелгән документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү түрүнда күрсәтмәнен үтәлеше түрүнда нәтиҗә ясау мөмкин түгел.

3.5. Контрольлек итүче зат белән берлектә үткәрелә торган контроль чарапар хакимиятнең контроль чара үткәру түрүндагы күрсәтмәсе нигезендә үткәрелә.

3.6. Администрация карапы кабул ителгән очракта, зыян (зыян) китерү яки закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы түрүнда белешмәләр нигезендә, мондый күрсәтмә тәзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затның мотивлаштырылган күрсәтмәсе нигезендә кабул ителә.

3.7. Контрольлек итүче затлар белән үзара байләнешсез үткәрелә торган контроль чарапар, жирлек башлыгы бирeme, администрациянең эш планындагы бирем, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль түрүнда » 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән очракларда, жирле үзидарә башлыгы бирeme нигезендә, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.8. Гражданнарга, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чарапар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль түрүнда» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон нигезендә, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.9. Тәзекләндерү өлкәсендә контрольне оештыру һәм гамәлгә ашырганда Администрация әлеге документлар һәм (яки) белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада булган башка органнардан документлар һәм (яки) белешмәләр ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган дәүләт контроле (кузәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан яисә дәүләт органнарына яки жирле үзидарә органнарына буйсынган оешмалардан тикшерүләр оештырганда һәм үткәргендә ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында соратып алына һәм алына торган документлар һәм (яисә) мәгълүматлар исемлеге белән билгеләнгән, бу документлар һәм (яки) мәгълүмат алар карамагында булган, шулай ук ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында контроль (кузәтчелек) органнарыннан яисә әлеге органнарга караган, дәүләт контроле (кузәтчелеге), муниципаль контроль төрлөрен оештыру һәм гамәлгә ашырганда контроль (кузәтчелек) органнары яисә әлеге органнар карамагындагы оешмалардан алынган документлар һәм (яки) белешмәләр бирү кагыйдәләре белән, шулай ук контроль (кузәтчелек) органнары тарафыннан алына торган документларны һәм (яки) белешмәләрне тапшыру кагыйдәләре белән, дәүләт контролен (кузәтчелеген), муниципаль контроль, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Дәүләт контролен (кузәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек түрүнда» 2001 елның 6 мартандагы 338 нче карапы белән расланган.

3.10. Контрольлек итүче затлар булган индивидуаль эшкуар, гражданин, аның килеп туган очракта, администрациягә контроль чарасы уздырганда булу мөмкинлеге булмау түрүнда мәгълүмат тапшырырга хокуклы, шунча бәйле рәвештә контроль чараны уздыру администрация тарафыннан индивидуаль эшкуар, гражданинның әлеге мөрәҗәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәклө вакытка күчерелә (эмма 20 көннөн дә артык түгел), бер ук вакытта тубәндәгә шартларны үтәү дә керә:

1) контрольдә тотылучы затның яисә аның вәкиленен булмавы, контрольлек чарасын үткәргендә, тәзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга,

мәжбүри таләпләрне үтөүне контролльдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат бәяләвенә комачауламый, контролльлек итүче затка тиешле рәвештә контролль чара үткәру турында хәбәр ителгән булса;

2) законда саклана торган кыйыммәтләргә зыян китерүнен яисә фактта зыян китерүнен турыдан-туры янавы билгеләре булмау;

3) контролльдә тотылучы затның (контрольдә тотучы затның авыруы, аның командировкасы һ.б.) булмау өчен житди сәбәпләр бар.

3.11. Күчмә тикшерүне үткәру вакыты 10 эш көненнән дә артмаска тиеш.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында үзара йогынты ясауның гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен 15 сәгатьтән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген башкаручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәру вакыты оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, оешманың аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.12. Барлык очракларда да контролль эшләр башкаруга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контролль гамәлләр кылуга жәлеп ителгән затлар тарафыннан тикшерү чарапарын үткәру өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр үткәру һәм өлеге максатлар өчен кулланылган техник чарапар турындагы мәгълүмат тикшерү чарасы нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контролль чара кысаларында үткәрелә торган контролль эш нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.13. Контроль чара нәтижәләренә контролльлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнен үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торғызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфаи затларга җаваплылыкка тарту мәсьәләсен карау өчен мәгълүмат жибәрү һәм (яисә) администрация тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контролль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чарапарны куллану керә.

3.14. Контроль чарасы тәмамлангандан соң, контролльлек итүче зат белән үзара хәzmәttәшлекне күздә tota торган контролль чара акты төзелә. Мондый чара үткәру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә. Ачыкланган бозуларны бетергән очракта, тикшерү чарасы тәмамлангандан соң актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозу дәлиле булган документлар, башка материаллар актка күшүлүрга тиеш. Тикшерү чарапарын үткәргендә тутырылган тикшерү көгазыләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнен башка тәртибе Россия Федерациясе Хәкумәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәру көнендә контролль чара үткәру урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контролль чарасы акты, аны рәсмиләштергәннән соң, контролль (күзәтчелек) чарапарның бердәм реестры аша, прокуратура органнарына жибәрелә.

3.15. Контроль чарапар турында мәгълүмат контролль (күзәтчелек) чарапарның бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контрольдә тотылучы вазыйфаи затларга контролль, гамәлләр һәм кабул итөлө торган карапар турында хәбәр итү өлеге гамәлләр һәм контролль (күзәтчелек) чарапарының бердәм реестрында карапар урнаштыру, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хәzmәtlәр күрсәту һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне

башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэммин итә торган инфраструктура аша контролльдә тотылуучы затларга житкерү юлы белән башкарыла., шул исәптән «дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да.

Эшкуарлык эшчәнлеген башкармаучы, контролльлек итүче зат булган граждан контролльгә алырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан қылышна торган гамәлләр түрында мәгълүмат бирә, һәм кабул ителә торган каарларда, администрация адресына документларны көгазьдә алу кирәклеге түрында хәбәр жибәрү яки администрациядә контролльдә тотылуучы затның электрон почта адресы түрында мәгълүмат булмау һәм ача документларны электрон рәвештә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша (әгәр дә бу очракта) жибәрергә мөмкин,, әгәр зат Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасына ия булмаса (ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узуны төгәлләмәсә). Курсателгән граждан администрациягә документларны көгазьдә жибәрергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контролльдә тотучы затка контроль, гамәлләр һәм кабул ителә торган каарлар түрында хәбәр итү, контролльлек итүче затка документлар һәм белешмәләр жибәрү, контролльдә тотылуучы затка электрон формада хәбәр итү мөмкинлеге булмаган очракта яки контролльдә тотучы зат соравы буенча почта элемтәсен кулланып, шул исәптән көгазьдә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.17. Контроль чара үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чарапарның бердәм реестрына кертелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәу буенча киңәшләр бирергә, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чарапар үткәрергә хокуклы.

3.18. Контроль чара үткәргәндә контролльлек итүче зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында караган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта администрация (контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат) бурычлы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контролльлек итүче затка ачыкланган житешсезлекләрне бетерү түрында, аларны бетерү һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чарапар үткәру түрында курсатмә бирергә;

2) тикшерү чарасын уздырганда тәзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы граждан, оешмаларның эшчәнлеге билгеләнгән очракта, гражданнарга, оешмаларга зыян китерү (зыян) куркынычы булу һәм аны булдырмау ысууллары түрында теләсә нинди үтемле ысуул белән мәгълүмат житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында караган чарапарны кичекмәстән кабул итәргә;, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүнең турыдан-туры куркынычын тудыра, мондый зыян (зыян) китерелгән;

3) контроль чарасы барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә яисә тиешле вәкаләтләр булганда, гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка тарту буенча чарапар курергә, тиешле мәгълүматны дәүләт органына жибәрергә,;

4) мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча, курсатмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, курсатмәне

мәжбүри үтәу турындағы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнче, аның үтәлешен тәзәмин итү буенча чараптар күрергә, өгөр мондый чара законнарда каралған булса, судка мөрәжәгать итәргә тиеш;

5) закон тарафыннан саклана торған кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәу буенча рекомендацияләр бирү, башка чараптар үткәру турындағы мәсьәләне карарга.

3.19. Контрольлек итүче вазыйфаи затлар, тәзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән билгеләнгән тәртиптә хәzmәttәшлек итәләр.

Тәзекләндерү өлкәсендә контроль чара үткәру барышында Россия Федерациясе законнары тарафыннан административ һәм башка жаваплылық каралған закон таләпләрен бозуны контролльдә тоту кысаларында тикшерү чарасы үткәрелгән очракта, контроль чара актында ачыкланған хокук бозу билгеләре булуы турында мәгълүмат күрсәтелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар өлеге актның күчермәсен тиешле жаваплылыкка тартуга вәкаләтле хакимият органына юллыйлар.

4. Администрация каарларына, тәзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү.

4.1. Администрация каарларына, муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

4.2. Администрация каарларына, муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаятьләрне судка кадәр бирү тәртибе кулланылмый.

5. Тәзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп курсәткечләре һәм аларның максатчан курсәткечләре.

5.1. Тәзекләндерү өлкәсендә контрольнең нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның № 248-ФЗ Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.2. Контроль төренең төп курсәткечләре һәм аларның максатчан курсәткечләре, тәзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив курсәткечләр жирлек Советы тарафыннан раслана.